

Õiguskantsler

Hannes Liivak
Tallinna Vangla
talv.info@just.ee

Teie nr
Meie 24.11.2023 nr 7-4/231614/2306029

Hügieenitarvete väljastamine

Austatud vangla direktor

Õiguskantsleri poole pöördus [], kes kirjeldas, et tal ei ole võimalik juba mõnda aega ennast ja oma riideid pesta. Avaldaja selgitas, et tal ei ole hügieenitarvete ostmiseks raha, vangla väljastatud hügieenipakis olnud vahendid on otsas ning vangla pole alates 19.09.2023 vastanud tema korduvatele hügieenitarvete saamise taotlustele.

Vangla selgitas, et [Tallinna Vangla kodukorra](#) punkti 11.3.1 järgi väljastatakse vähekindlustatud vahistatule ja kinnipeetavale hügieenipakk iga kolme kuu tagant. Vangla hinnangul ei olnud avaldajal taotluste esitamise ajal veel tekkinud õigust uut pakki saada. Uus hügieenitarvete komplekt väljastati avaldajale 12.10.2023.

Avaldaja pöördumine ja Tallinna Vanglalt saadud teave annab põhjust järeldada, et avaldaja võis olla vajalike hügieenitarveteta 19.09.–12.10.2023, s.o kolm nädalat.

Esmased hügieenitarbed tuleb anda igale vanglas viibivale inimesele, kellel endal ei ole võimalik neid erinevatel mõjuvatel põhjustel hankida. Inimene peab saama isikliku hügieeni eest hoolitseda ja seega ka vangistusseaduse [§ 50 lõikes 1](#) sätestatud kohustust täita. Hügieenitarvete väljastamise reeglid peavad olema paindlikud, et oleks võimalik arvestada eelkõige inimese tegelikke vajadusi. Õiguskantsler juhtis sellele tähelepanu juba [2013. aastal](#) justiitsministrile saadetud märgukirjas.

Vanglas viibivate inimeste esmaste hügieenivahenditega varustamise olulisust on järjepidevalt rõhutanud ka Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee (viimati nt [2023. aasta soovitus](#) [Montenegrole](#), p 78).

Ei tohi kujuneda olukorda, kus inimene jääb ilma võimalusest ennast ja enda riideid pesta, sest ta on vangla jagatud hügieenitarbed ära kasutanud, tal endal ei ole võimalik neid vahendeid osta ning tal ei ole [Tallinna Vangla kodukorra](#) punkti 11.3.1 kohaselt veel õigust uut hügieenikomplekti saada.

Kui selline olukord tekib, tuleb inimesele ka kuni uue hügieenipaki väljastamiseni anda piisavalt vahendeid (näiteks doseerida anumasse vedelseepi, šampooni, hambapastat jms), et tal oleks

võimalik ennast pesta ja oma riided korras hoida. Vastasel juhul ja asjaolude kogumis võib hügieenitarvete kolmenädalane ooteaeg, nagu see võis praegusel juhul olla, kujuneda alandavaks kohtlemiseks.

Palun vanglal vaadata üle vähekindlustatud vahistatute ja kinnipeetavate esmaste hügieenitarvetega varustamise tavad ning muuta vajadusel Tallinna Vangla kodukorras sätestatud hügieenitarvete väljastamise reeglid paindlikumaks.

Ootan Teilt tagasisidet 22. detsembriks 2023.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: (isikuandmeteta) Justiitsministeerium, Tartu Vangla, Viru Vangla